

Opdrachtgever:

Miba Bouwmanagement BV
T.a.v. de heer C. Heemels
Postbus 171
5720 AD Asten

Datum: 15 maart 2023**Onderwerp:**

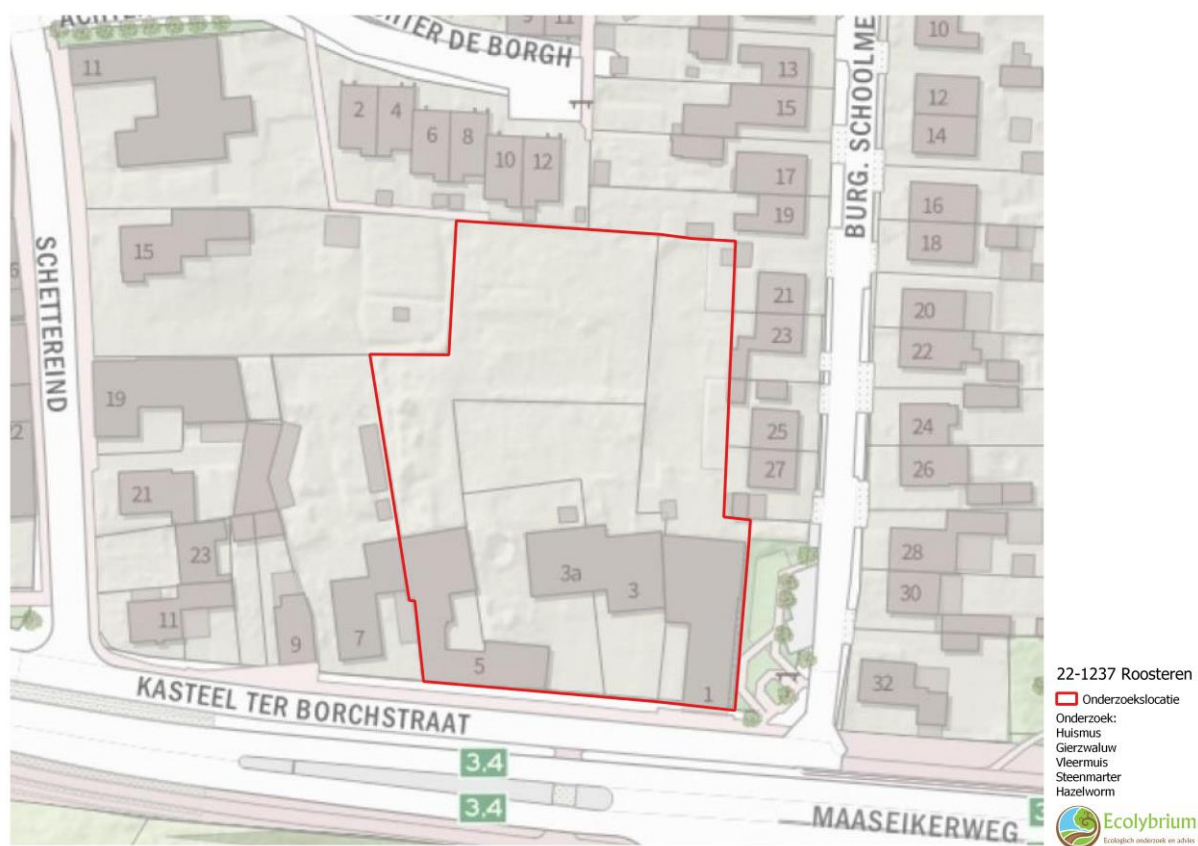
Tussenrapportage nader onderzoek huismus, gierzwaluw, vleermuis, steenmarter en hazelworm,
Tramhalte Roosteren
(ons kenmerk: 22-1237)

Opgesteld door:

De heer M.J.M. Coenen

Geachte heer Heemels,

Hierbij ontvangt u van ons de tussenrapportage bijhorende het natuurwaardenonderzoek, welke is uitgevoerd ter plekke van de her in te richten onderzoekslocatie gelegen aan de Kasteel Ter Borchstraat 1, 3, 3a en 5, te Roosteren, zie figuur 1.

Figuur 1: Onderzoekslocatie Kasteel Ter Borchstraat 1, 3, 3a en 5, Roosteren

Aanleiding

Er zijn voornemens om sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden uit te voeren op de betreffende locatie. In het voortraject is er door Nipa een quickscan onderzoek uitgevoerd (projectnummer N222209, d.d. 4 mei 2022).

Hieruit blijkt dat de ingreeplocatie mogelijk dienst doet voor:

- ✚ Vleermuizen
- ✚ Gierzwaluw
- ✚ Huismus
- ✚ Steenmarter en
- ✚ Hazelworm

Er is destijds geconcludeerd en geadviseerd dat nader soortgericht onderzoek naar deze soorten/soortgroepen noodzakelijk is om vast te stellen of met de renovatie verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden worden, aangezien bovengenoemde soorten beschermd zijn in het kader van deze wetgeving.

Onderzoeksmethodieken

Vleermuizen

Het vleermuisonderzoek is deels in 2022 door Ecolybrum uitgevoerd met behulp van bat-detectors (Pettersson D240X, Batlogger van Elekon en een ANABAT Scout). Dit zijn de meest toegepaste apparaten voor dergelijk onderzoek, en het meest efficiënt in gebruik. Deze detectoren zijn in staat opnames te maken van vleermuisgeluiden, voor analyse met diverse softwarepakketten indien noodzakelijk (voor lastig determineerbare soorten). Er worden nog drie vleermuisrondes (conform vleermuisprotocol) uitgevoerd in 2023. Het onderzoek is en wordt met twee ecologen per keer uitgevoerd.

Onderzoeksmethodiek gierzwaluw

Het onderzoek naar het gebruik van de panden door gierzwaluwen zal uitgevoerd worden in de periode vanaf 15 mei tot 15 juli (uit te voeren in 2023) (datumgrenzen conform Kennisdocument Gierzwaluw, versie 1.0 BIJ12 juli 2017), waarbij minimaal drie rondes uitgevoerd zijn.

Dergelijk onderzoek wordt uitgevoerd ter plekke van de panden door te letten op in- en uitvliegende dieren, roepende dieren vanuit hun nestlocaties en door te letten op cirkelende dieren boven de woonwijk (indicatie dat de omliggende wijk door die dieren bewoond wordt).

Onderzoeksmethodiek huismus

Het onderzoek naar het gebruik van de panden door huismussen wordt uitgevoerd in de periode zoals voorgeschreven in het Kennisdocument Huismus. Dit betreft de periode tussen 10 maart en 20 juni (datumgrenzen conform Kennisdocument Huismus, versie 1.0 BIJ12 juli 2017).

Het onderzoek wordt in de ochtend uitgevoerd door te letten op territoriaal gedrag, zoeken naar nesten en door het letten op aanvliegbewegingen van de vogels met nestmateriaal en voedselpakketjes (voor jongen).

Onderzoeksmethodiek hazelworm

Op het open deel van het terrein zijn tapijttegels (50 stuks) gelegd, die vervolgens enkele malen gekeerd worden om te zien of er hazelwormen onder liggen. Met name rond de steenhopen en stapels oude dakpannen zullen tapijttegels gelegd worden. De tapijttegels zijn in 2022 in totaal 6 keer in 2 maanden omgedraaid (augustus en september onder prima weersomstandigheden).

Onderzoeksmethodiek steenmarter

Om het gebruik van de panden in beeld te krijgen worden in pandig enkele cameravallen op plekken waar veel activiteit te zien is (op de plekken waar veel uitwerpselen liggen) geplaatst. Daarnaast zullen cameravallen geplaatst worden op het buitenterrein, om daarmee de intensiteit van gebruik vast te leggen. Deze worden in 2023 geplaatst, aangezien de start van het onderzoek in 2022 niet in de juiste periode gestart is (buiten de periode dat er mogelijk jongen dieren geboren zijn).

Overige soorten

Naast deze specifieke soortgerichte onderzoeken is en wordt tevens gelet op het voorkomen van andere bijzondere en/of beschermde soorten planten en dieren.

De reeds uitgevoerde onderzoeksdagen zijn opgesomd in tabel 1. De eerste veldresultaten zijn in figuur 2 en bijlage 1 (in A3-formaat) opgenomen.

Onderzoeksdata

Soortonderzoek	Data en duur	Temp.	Wind	Weersomstandigheden	Opmerkingen
<i>Vleermuizen</i>					
2023	mei 2023				
2023	juni 2023				
2023	juli 2023				
2022	16 aug. 21.00-01.00 uur	24 °C	0-1 Bft.	Droog, bewolkt	8 gewone dwergvleermuizen (op 2 plekken)
2022	2 sep. 04.30-07.00 uur	16 °C	1-2Bft.	Droog, half bewolkt	7 gewone dwergvleermuizen (op 2 plekken)
<i>Gierzwaluw</i>					
2023	juni				
2023	juni				
2023	juli				
<i>Huismus</i>					
2023	april				
2023	mei				
<i>Steenmarter</i>	maart/april 2023				Cameravallen plaatsen in de panden
<i>Hazelworm</i>					
	3, 10, 16 aug 2022				Geen waarnemingen
	1, 8, 15 sept 2022				Geen waarnemingen

Tabel 1: Onderzoeksdata 2022

Onderzoeksresultaten

Vleermuizen

Vaste rust- en verblijfplaatsen

Gewone dwergvleermuis

Er zijn in 2022 reeds 2 vaste rust- en verblijfplaatsen vastgesteld van gewone dwergvleermuizen. Het betreft hier twee verblijfplaatsen met minimaal 2 tot maximaal 6 exemplaren van de gewone dwergvleermuis. Het betreft hier zomerverblijfplaatsen, maar naar alle waarschijnlijkheid ook winterverblijfplaatsen (vanwege de waarnemingen in september).

Of er sprake is van een kraamverblijfplaats dient nog te worden onderzocht in 2023.

Er zijn geen baltsende dieren waargenomen in de maanden augustus en september, wat een balts-paar- en winterverblijf geheel uitsluit. Het kan dan ook zijn dat het hier gaat om een verblijfplaats (jaarrond in functie) van enkel vrouwelijke dieren.

De uitvliegende vleermuizen komen uit openingen in het dakbeschot en vanonder de kantpannen aan de zuidgevel.

Foerageergebied

Tussen en rondom de bebouwing ligt een zeer marginaal ontwikkeld jachtgebied voor vleermuizen. Het terrein in het zuiden, rondom het Kasteel Ter Borch, vormt hierbij wel het essentiële foerageergebied.

De werkzaamheden leiden in dit geval echter niet tot een verstoring en/of vernietiging van deze primaire jachtgebieden, omdat de werkzaamheden hier niet uitgevoerd worden.

Vliegroutes

Er zijn geen primaire vliegroutes vastgesteld van grote aantallen vleermuizen. De dieren afkomstig vanuit de verblijfplaatsen verspreiden zich redelijk snel over het gehele gebied, zonder dat ze daarbij eenduidige vliegroutes hanteren.

Door de voorgenomen ingrepen treden in elk geval effecten op ten aanzien van de 2 reeds aangetroffen vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen. Deze zullen verstoord en vernietigd worden, wat betekent dat er in het kader van de Wet natuurbescherming een ontheffing nodig is voor deze handeling. Ook is het treffen van mitigerende maatregelen benodigd. In de praktijk betekent dit dat er, (mogelijk) tijdelijke, maar zeker permanente vleermuisvoorzieningen gerealiseerd dienen te worden.

Het onderzoek van 2023 moet verder uit gaan wijzen welke voorzieningen er nog meer nodig zijn.

Broedvogels

Huismus

Er zijn vooralsnog geen huismussen aangetroffen op de locatie. Dit onderzoek dient in 2023 uitgevoerd te worden, ten einde een gedegen uitspraak te kunnen doen over het wel of niet overtreden van verbodsbepalingen met betrekking tot het vernietigen/verstoren van jaarrond beschermde nesten.

Gierzwaluw

In de bebouwing zijn vooralsnog geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van de soort, maar dat komt omdat gierzwaluwen in de onderzoeksperiode (augustus en september) al lang niet meer in Nederland zijn.

Steenmarter

Er zijn tijdens het onderzoek geen waarnemingen verricht van deze soort. Opgemerkt dient te worden dat deze op meerdere plekken de panden verlaten kunnen, en dat er snel een kans is dat je dit moment mist.

In 2023 wordt dit onderzoek verder uitgebreid met het plaatsen van camera's.

Hazelworm

Er zijn tijdens de controle momenten geen enkele hazelworm gezien gevonden onder de pallets. Er kan op basis van de geleverde onderzoeksinspanning geconcludeerd worden dat de soort er geen actueel leefgebied heeft. Nieuw aanvullend onderzoek in 2023 is eveneens niet noodzakelijk.

Overige soorten

Er is verder nog geen andere soorten waargenomen in en rond de onderzoekslocatie.

Figuur 2: Onderzoeksresultaten 2022 (met daarop aangegeven de twee verblijfplaatsen (gele driehoeken))

Effecten door beoogde werkzaamheden

In tabel 2 zijn de effecten van de sloop en nieuwbouw op de tot nu toe aangetroffen natuurwaarden opgesomd.

Aangetroffen soorten	Functies	Effect	Toetsing Wnb nodig
Gewone dwergvleermuis	Vaste rust- en verblijfplaatsen Jachtgebied	Ja: verstoring/vernietiging Nee: jachtgebied blijft intact	Ja Nee

Tabel 2: Effecten op beschermde natuurwaarden door de werkzaamheden.

In tabel 3 zijn de effecten getoetst aan de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

Aanwezig op planlocatie	Vogels (Vogelrichtlijn)				Flora en fauna (Habitatrichtlijn)					Andere soorten		Zorgplicht (Wnb)	Ontheffing (J/N)
	Art. 3.1	Art. 3.2	Art. 3.3	Art. 3.4	Art. 3.5	Art. 3.6	Art. 3.7	Art. 3.8	Art. 3.9	Art. 3.10	Art. 3.11	Art. 1.11	
Gewone dwergvleermuis					(#)					(#)		(#)	J

Tabel 3: Overtredingen verbodsbepalingen Wnb op grond van effecten; (#) = van toepassing;

Conclusies

- ✧ Uit het onderzoek is gebleken dat er in elk geval 2 vaste rust- en verblijfplaatsen (jaarrond in gebruik) aanwezig zijn van gewone dwergvleermuizen in de te renoveren woningen. De verstoring en vernietiging van de verblijfplaatsen is ontheffingsplichtig;
- ✧ Effecten op het oppervlakte van het foerageergebied van vleermuizen, huismussen en/of gierzwaluwen treedt niet op, omdat de werkzaamheden zich alleen op de woningen richt en niet op de groene tuininrichtingen en omgeving;
- ✧ In het kader van de ontheffingsaanvraag dient te worden nagedacht over de locatie en mate van mitigatie voor de betreffende soorten in de nieuwbouw. Dit dient in samenwerking met de architect/aannemer uit gevoerd te worden. Dit dient bij de definitieve ontheffingsaanvraag ingediend te worden.